

SIGURNOSNI NALOG

SAFETY ORDER

BROJ: 2016/001 rev 01

NUMBER: 2016/001 rev 01

CRNA GORA
AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO

Naslov / Title:

Sigurnosni nalog kojim se utvrđuju uslovi i način postavljanja, označavanja i održavanja vazduhoplovnih prepreka koje se nalaze van područja ograničenja prepreka aerodroma / *Safety order laying down conditions and manner of installation, marking and maintenance of aeronautical obstacles outside the obstacle limitation surfaces*

Na inicijativu / Initiated by:

Agencija za civilno vazduhoplovstvo Crne Gore / *The Civil Aviation Agency of Montenegro*

Na osnovu člana 6 stav 1 tačka 10, a u vezi sa članom 44 Zakona o vazдушnom saobraćaju („Službeni list CG”, br. 30/12 i 30/17), Agencija za civilno vazduhoplovstvo donijela je

SIGURNOSNI NALOG

Broj: 2016/001 rev 01

Referentni propisi i standardi:

Zakon o vazдушnom saobraćaju („Službeni list CG”, br. 30/12 i 30/17);

Konvencija međunarodnog civilnog vazduhoplovstva, potpisana u Čikagu 1944, Aneks 14 Dio I i II – Aerodromi i Aneks 15 – Usluge vazduhoplovnog informisanja.

1. Svrha

Ovim nalogom utvrđuju se uslovi i način postavljanja, označavanja i održavanja vazduhoplovnih prepreka koje se nalaze van područja površina ograničenja prepreka aerodroma a koje mogu da ugroze sigurnost vazdušnog saobraćaja.

2. Definicije

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom nalogu imaju sljedeća značenja:

- 1) **Vazduhoplovna prepreka koja se nalazi van površina ograničenja prepreka aerodroma**, u smislu ovog naloga, je fiksirani (privremeni ili stalni) ili pokretni objekat ili njegov dio, koji se položajem nalazi van površina ograničenja prepreka (OLS), čija je visina iznad terena ili površine vode veća od 45 metara ili koja po procjeni Agencije za civilno vazduhoplovstvo (u daljem tekstu: Agencija) može da utiče na sigurnost vazdušnog saobraćaja.

In accordance with Article 6 paragraph 1 point 10, in conjunction with Article 44 of the Law on Air Transport (“Official Gazette of Montenegro”, No. 30/12 and 30/17), the Civil Aviation Agency hereby issues:

SAFETY ORDER

Number: 2016/001 rev 01

Regulation and Standard Reference:

Law on Air Transport (“Official Gazette of Montenegro”, No. 30/12 and 30/17);

Convention on International Civil Aviation, signed in Chicago 1944, Annex 14 Volume I – Aerodromes and Annex 15 – Aeronautical Information Services.

1. Purpose

This order lays down conditions and manner of installation, marking and maintenance of aeronautical obstacles outside the obstacle limitation surfaces which can potentially jeopardise aviation safety.

2. Definitions

For the purpose of this order, the following terms mean:

- 1) **Aeronautical obstacle outside the obstacle limitation surface**, for the purpose of this order shall be, fixed (whether temporary or permanent) and mobile object, or parts thereof, that is located outside the obstacle limitation surface (OLS), with height above the level of ground or water is more than 45 m or which can influence aviation safety as assessed by the Civil Aviation Agency (hereinafter referred to as the „Agency“).

2) **Površine ograničenja prepreka na i oko aerodroma (OLS)** određuju vazdušni prostor na i oko aerodroma koji treba da bude oslobođen od prepreka kako bi se obezbijedilo sigurno izvođenje namjeravanih operacija na tom aerodromu i obezbijedila nesmetana upotreba aerodroma bez uticaja vazduhoplovnih prepreka na operacije vazduhoplova. Površine ograničenja prepreka za svaki aerodrom se određuju u skladu sa odredbama Pravilnika o standardima i kriterijumima za nesmetanu upotrebu operativnih površina, objekata, uređaja i opreme na aerodromu („Službeni list CG“, br. 29/14, 56/15, 19/17, 08/18 i 71/18) i Pravilnika o kriterijumima i standardima za nesmetanu upotrebu operativnih površina, objekata, uređaja i opreme na letištu („Službeni list CG“, broj 48/19).

3. Uvod

Uslovi i način postavljanja, označavanja i održavanja vazduhoplovnih prepreka, koje se nalaze unutar područja površina ograničenja prepreka aerodroma, su propisani Pravilnikom o standardima i kriterijumima za nesmetanu upotrebu operativnih površina, objekata, uređaja i opreme na aerodromu („Službeni list CG“ br. 29/14, 56/15, 19/17, 8/18 i 71/18) i Pravilnikom o kriterijumima i standardima za nesmetanu upotrebu operativnih površina, objekata, uređaja i opreme na letištu („Službeni list CG“ br. 48/19).

U cilju zaštite sigurnosti vazdušnog saobraćaja ovim nalogom se utvrđuju uslovi i način postavljanja, označavanja i održavanja vazduhoplovnih prepreka van područja površina ograničenja prepreka aerodroma.

4. Postavljanje, označavanje i održavanje prepreka van granica površina ograničenja prepreka koje mogu uticati na sigurnost vazdušnog saobraćaja

Saglasnost za izgradnju i postavljanje vazduhoplovnih prepreka van područja površina ograničenja prepreka i uslove za njihovo označavanje i održavanje koje prelaze propisanu visinu utvrđenu ovim nalogom izdaje Agencija. Prije postavljanja prepreka čija visina prelazi 45 m iznad nadmorske visine terena ili površine vode na kojoj se prepreka nalazi, u područjima van površina ograničenja prepreka, potrebno je dobiti saglasnost za izgradnju i postavljanje, kao i uslove za označavanje i održavanje, od

2) **Obstacle limitation surfaces at and around the aerodrome (OLS)** shall define airspace at and around aerodromes that should be free from obstacles in order to permit the intended aircraft operations to be conducted safely and to ensure the use of aerodromes without the impact of aeronautical obstacles on aircraft operations.. Obstacle limitation surfaces for every aerodrome shall be defined in accordance with provisions of the Regulation on standards and criteria for use of manoeuvring surfaces, facilities and equipment at aerodrome (“Official Gazette of Montenegro”, No. 29/14, 56/15, 19/17, 08/18 and 71/18) and Regulation on criteria and standards for use of manoeuvring surfaces, facilities and equipment at airfield (“Official Gazette of Montenegro”, No. 48/19).

3. Introduction

Conditions and manner of installation, marking and maintenance of aeronautical obstacles within the aerodrome obstacle limitation surfaces, shall be defined in accordance with provisions of the Regulation on standards and criteria for use of manoeuvring surfaces, facilities and equipment at aerodrome (“Official Gazette of Montenegro”, No. 29/14, 56/15, 19/17, 8/18 and 71/18) and Regulation on criteria and standards for use of manoeuvring surfaces, facilities and equipment at airfield (“Official Gazette of Montenegro”, No. 48/19).

For the purpose of preventing aviation safety, there is a need to define conditions and manner of installation, marking and maintenance of aeronautical obstacles outside the aerodrome obstacle limitation surface.

4. Installation, marking and maintenance of obstacles outside the borders of obstacle limitation surfaces that can influence aviation safety

Consent for construction and installation of aeronautical obstacles outside obstacle limitation surfaces whose height is more than stipulated by this order and conditions for their marking and maintenance shall be issued by the Agency. Before installation of obstacles whose height is more than 45 m above ground level or water surface where it is located, in areas outside obstacle limitation surfaces, the consent issued by the Agency is required for

strane Agencije. Agencija može kada je to potrebno u cilju zaštite sigurnosti vazdušnog saobraćaja, da zahtijeva označavanje i održavanje postojećih objekata viših od 45 metara iznad nadmorske visine terena ili površine vode, osim ako se aeronautičkom studijom dokaže da one ne predstavljaju opasnost za operacije vazduhoplova.

Izuzetno, Agencija može da zahtijeva označavanje i održavanje i postojećih objekata nižih od 45 metara iznad nadmorske visine terena ili površine vode ako se utvrdi da oni mogu uticati na sigurnost vazdušnog saobraćaja.

Prepreke koje se nalaze van površine ograničenja prepreka (OLS) moraju da budu označene i osvijetljene u skladu sa Poglavljem 6 Aneksa 14 Konvencije međunarodnog civilnog vazduhoplovstva. Prepreka ne mora biti označena ukoliko je osvijetljena svijetlima visokog intenziteta za označavanje prepreka danju na način propisan u Poglavlju 6 Aneksa 14 Konvencije međunarodnog civilnog vazduhoplovstva.

Vlasnik objekta koji predstavlja vazduhoplovnu prepreku, ili korisnik, kome je vlasnik povjerio korišćenje takvog objekta, dužan je da obezbijedi da objekat uvijek bude označen u skladu sa zahtjevima koje je izdala Agencija, kao i da za sve promjene na takvom objektu dobije saglasnost Agencije.

5. Podaci o položaju, nadmorskoj i relativnoj i visini prepreka

Horizontalni referentni sistem je Svjetski geodetski sistem – 1984 (WGS-84), a referentni geodetski datum je Evropski terestrički referentni okvir 1989 (ETRF89).

Referentna površ (MSL) prirodnog vertikalnog referentnog sistema se poklapa sa srednjim nivoom Jadranskog mora realizovanog mareografskim opažanjima za referentnu vremensku epohu, 1971.0.

Nadmorska visina se izražava kao ortometrijska visina u odnosu na vertikalni referentni sistem.

Vlasnik ili korisnik objekta, koji predstavlja vazduhoplovnu prepreku, dužan je da obezbijedi podatke o položaju i nadmorskoj i relativnoj visini objekta, praćene tehničkim izvještajem o izvršenim geodetskim radovima, kako bi ovi podaci bili publikovani u Zborniku vazduhoplovnih informacija.

Tehnički izvještaj mora da sadrži sljedeće:

1. Naziv dokumenta sa opštim informacijama i listom distribucije;

construction and installation, as well as conditions for marking and maintenance. In order to protect aviation safety, when needed, the Agency may require marking and maintenance of existing facilities whose height is more than 45 m above ground level or water surface, unless it is proven by the aeronautical study that it does not represent hazard for aircraft operations.

Exceptionally, the Agency may require marking and maintenance of existing facilities whose height is less than 45 m above ground level or water surface if it is determined that they may influence aviation safety.

Obstacles outside obstacle limitation surface (OLS) shall be marked and illuminated in accordance with Chapter 6 of Annex 14 of the Convention on International Civil Aviation. The obstacle does not have to be marked if it is illuminated by the high intensity lights for marking obstacles by day in the manner stipulated by Chapter 6 of Annex 14 of the Convention on International Civil Aviation.

Owner of facility, representing an obstacle, or user entitled with use of the facility by the owner, shall ensure that the facility is always marked in accordance with requirements issued by the Agency, and to obtain consent by the Agency for all modifications of that facility.

5. Data on position, elevation and height of the obstacle

Horizontal (geodetic) reference system is World Geodetic System–1984 (WGS-84) and geodetic reference datum is European Terrestrial Reference Frame 1989 (ETRF89).

The reference surface (MSL) of the natural vertical reference system coincides with the mean level of the Adriatic Sea, realized by mareographic observations for reference time epoch, 1971.0.

Elevation is expressed in the terms of orthometri height in relation to vertical reference system.

Owner or user of the facility, representing an aeronautical obstacle, shall provide data on position, elevation and height of the facility, with survey report provided, so the data could be published in Aeronautical Information Publication.

A survey report must contain:

<p>2. Opis svrhe geodetskih radova, ime geodete i geodetske organizacije;</p> <p>3. Opis metode geodetskog mjerenja koja je korišćena;</p> <p>4. Crtež za definisanje mjerne tačke objekta,</p> <p>5. Grafički prikaz (dijagram/cртеž) lokalnih geodetskih veza na osnovu kojih su dobijene koordinate objekta;</p> <p>6. Raspored mjerenja sa svim izmjerenim koordinatama i datumima mjerenja, kao i matematičku obradu rezultata mjerenja ukoliko su koordinate mjerne tačka objekta dobijena proračunom na osnovu rezultata mjerenja</p> <p>7. Fotografiju objekta;</p> <p>8. Garanciju kvaliteta geodetskih radova gdje je opisan metod provjere izvršenih mjerenja i priložene licence, uvjerenje o etaloniranju instrumenata i dokazi da je mjerenje izvršeno sa zahtjevanom tačnošću.</p> <p>Položaj objekta mora biti izmjeren sa tačnošću od 1m; nadmorska i relativna visina objekta moraju biti izmjerene sa tačnošću od 1m.</p> <p>6. Stupanje na snagu</p> <p>Ovaj sigurnosni nalog stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na internet stranici Agencije</p>	<p>1. Name of the document with general information and distribution list;</p> <p>2. General purpose of survey, names of surveyor and survey organization,</p> <p>3. Description of the method of survey used,</p> <p>4. Scheme showing the definition of the surveying point,</p> <p>5. Survey diagram showing the local survey connection by which the coordinates of the facility were obtained,</p> <p>6. Schedule of points surveyed showing coordinates, date of survey as well as mathematical processing of the survey results if coordinates of the surveying point were derived through calculations based on the surveyed points,</p> <p>7. Photography of the facility,</p> <p>8. Quality assurance of a survey where the method of checking of the survey is described, and licences, equipment calibration information and evidence that the accuracy requirements have been met are provided.</p> <p>Position of the facility must be surveyed with the accuracy of 1m; elevation and height of the facility must be surveyed with the accuracy of 1m.</p> <p>6. Entry into Force</p> <p>This safety order shall enter into force on the eighth day following that of its publication at the web page of the CAA.</p>		
<p>Direktor / Director Dragan Đurović</p>		<p>Datum Date</p>	<p>05.11.2019.</p>